

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/102/2006

STOSUNEK DO ULOKOWANIA NA TERENIE POLSKI BAZY ANTYRAKIETOWEJ

KOMUNIKAT Z BADAŃ

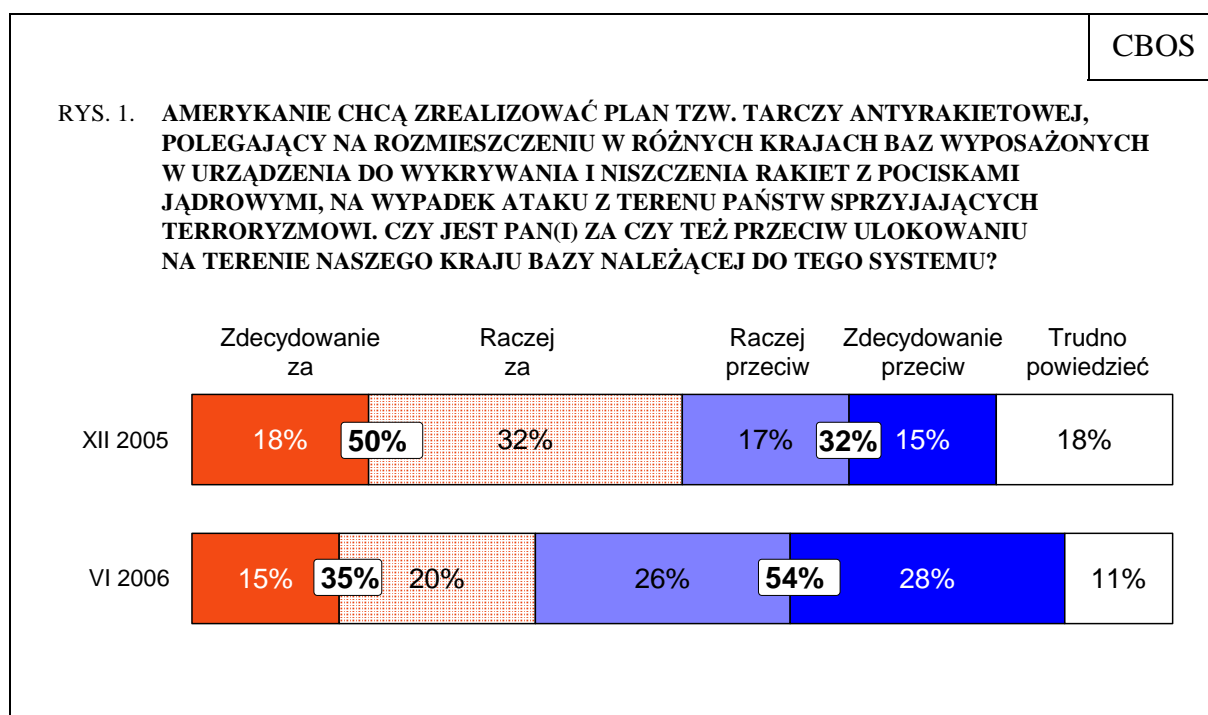
WARSZAWA, CZERWIEC 2006

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2005 roku

Projekt ulokowania na terenie Polski bazy należącej do amerykańskiego systemu tarczy antyrakietowej popiera nieco ponad jedna trzecia badanych (35%), w tym 15% przedstawia swoje stanowisko w sposób zdecydowany¹. Ponad połowa ankietowanych (54%) jest temu przeciwna, w tym 28% zdecydowanie, a 26% umiarkowanie.

Od grudnia 2005 roku społeczne poparcie dla udostępnienia polskiego terytorium na zainstalowanie tego rodzaju systemu obrony zmalało o 15 punktów procentowych.

Warto zwrócić uwagę, że ulokowaniu na terenie naszego kraju bazy należącej do systemu tarczy antyrakietowej w większości sprzeciwiają się kobiety (63%), podczas gdy mężczyźni nieco częściej popierają ten projekt (47%), niż są mu przeciwni (44%).

¹ Sondaż „Aktualne problemy i wydarzenia” (193) przeprowadzono w dniach od 2 do 5 czerwca 2006 roku na liczącej 1041 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Poparcie dla tego projektu jest w znacznym stopniu uzależnione od wieku. Wśród ludzi młodych, mających mniej niż 35 lat, ma on niemal tyle samo zwolenników co i przeciwników. Wśród badanych powyżej 35 roku życia przewagę uzyskują przeciwnicy, a wśród ludzi starszych, mających co najmniej 65 lat, jest ich trzykrotnie więcej niż zwolenników. Na stosunek do tej sprawy nie wpływa natomiast poziom wykształcenia ankietowanych (patrz tabela aneksowa).

Czynnikiem mocno i wyraźnie różnicującym stosunek do ulokowania na terenie Polski bazy należącej do systemu tarczy antyrakietowej jest deklarowane zainteresowanie polityką. Można przyjąć, że im ono większe, tym lepsza znajomość realiów sytuacji politycznej². Analiza stosunku respondentów do projektu ulokowania na terenie naszego kraju bazy będącej elementem amerykańskiego systemu obrony przeciwrakietowej pokazała, że im mniejsze zainteresowanie polityką, a tym samym mniejsza orientacja w tej dziedzinie, tym częstszy jest sprzeciw wobec tego projektu i *vice versa*. Niemal dwa razy więcej badanych deklarujących bardzo duże zainteresowanie polityką opowiada się za takim projektem, niż jest mu przeciwnych. Nieco tylko słabsze interesowanie się polityką powoduje już zrównoważenie stanowisk, z niewielką nawet przewagą sprzeciwu. Wśród respondentów średnio interesujących się polityką sprzeciw przeważa już bardzo wyraźnie, ci zaś, którzy określają swoje zainteresowanie jako niewielkie lub żadne, ponad dwukrotnie częściej sprzeciwiają się ulokowaniu w Polsce bazy antyrakietowej, niż popierają ten projekt.

Tabela 1

Zainteresowanie polityką	Czy jest Pan(i) za czy też przeciw ulokowaniu na terenie naszego kraju bazy należącej do systemu tarczy antyrakietowej?		
	Jestem za	Jestem przeciw	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Bardzo duże	61	34	5
Duże	46	49	5
Średnie	39	52	9
Niewielkie	28	60	12
Żadne	22	58	20

---

² Swoje zainteresowanie polityką badani określali za pomocą pięciostopniowej skali opisanej w sposób następujący: bardzo duże – uważnie śledzę prawie wszystko, co się dzieje w polityce; duże – dość uważnie śledzę to, co się dzieje w polityce; średnie – śledzę jedynie główne wydarzenia; niewielkie – często umykają mojej uwadze nawet ważne wydarzenia; żadne – praktycznie mnie to nie interesuje.

Stosunek do udostępnienia polskiego terytorium na zainstalowanie tego rodzaju systemu obrony przeciwrakietowej w dość dużym stopniu zależy także od poglądów politycznych. Opinie osób deklarujących przekonania prawicowe są niemal równo podzielone. Natomiast wśród badanych o orientacji lewicowej ponad dwukrotnie przeważają ci, którzy sprzeciwiają się temu projektowi (patrz tabela aneksowa). Na elektoraty partii politycznych przekłada się to w ten sposób, że wśród zwolenników PO i PiS przeważa poparcie, a wśród sympatyków SLD i Samoobrony – sprzeciw. Przeciwnicy lokalizacji w Polsce bazy antyrakietowej dominują także wśród respondentów niezdecydowanych, na którą partię głosować, oraz wśród osób niezamierzających uczestniczyć w ewentualnych wyborach parlamentarnych.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Czy jest Pan(i) za czy też przeciw ulokowaniu na terenie naszego kraju bazy należącej do systemu tarczy antyrakietowej?		
	Jestem za	Jestem przeciw	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	54	42	4
PiS	51	38	11
SLD	32	63	5
Samoobrona	30	65	5
Niezdecydowani	20	55	25
Niezamierzający głosować	30	59	11

Część badanych popierających ulokowanie na terenie Polski bazy będącej elementem amerykańskiej tarczy antyrakietowej bierze jednak pod uwagę międzynarodowy kontekst takiej decyzji. Okazuje się przy tym, że znacznie częściej gotowi są uwzględnić w tej sprawie stanowisko niektórych krajów Unii Europejskiej niż Rosji.

Tabela 3

Czy nadal popierał(a)by Pan(i) ulokowanie w Polsce takiej bazy, gdyby spowodowało to pogorszenie stosunków*:				
	z Rosją		z niektórymi krajami Unii Europejskiej	
	XII 2005	V 2006	XII 2005	V 2006
	w procentach			
Zdecydowanie tak	20	19	11	13
Raczej tak	45	34	38	28
TAK	65	53	49	41
Raczej nie	22	20	35	29
Zdecydowanie nie	3	5	5	6
NIE	25	25	40	35
Trudno powiedzieć	10	22	11	24

* Odpowiedzi osób deklarujących poparcie dla ulokowania w Polsce amerykańskiej bazy antyrakietowej

Spośród badanych akceptujących obecność bazy antyrakietowej w Polsce 53% jest zdecydowanych popierać ten projekt także kosztem pogorszenia stosunków z Rosją, a 41% – kosztem pogorszenia relacji z niektórymi krajami Unii Europejskiej. Wycofanie poparcia w razie możliwości pogorszenia stosunków z Rosją deklaruje co czwarty badany opowiadający się za ulokowaniem takiej bazy w naszym kraju (25%), a niewiele mniej osób (22%) nie wie, jak by w takiej sytuacji zareagował. O wycofaniu poparcia w razie pogorszenia stosunków z niektórymi krajami UE mówi 35% zwolenników lokalizacji elementu tarczy antyrakietowej w Polsce, a 24% nie ma wyrobionego zdania w tej kwestii.

Trzeba zwrócić uwagę, że w porównaniu z grudniem ubiegłego roku liczba osób deklarujących uzależnienie swojego stanowiska w tej sprawie od wpływu lokalizacji na stosunki polsko-rosyjskie nie uległa zmianie, a liczba uzależniających je od wpływu na relacje z niektórymi krajami Unii Europejskiej nieznacznie zmalała. Wyraźnie mniej jest natomiast respondentów wyrażających gotowość podtrzymania pozytywnego stanowiska w tej kwestii, niezależnie od możliwości pogorszenia wskutek tego stosunków z Rosją bądź niektórymi krajami Unii Europejskiej, więcej zaś takich, którzy odpowiadają, iż nie wiedzą, jak by zareagowali.

Opracował
Michał STRZESZEWSKI

A N E K S

Tabela 1. Amerykanie chcą zrealizować plan tzw. tarczy antyrakietowej, polegający na rozmieszczeniu w różnych krajach baz wyposażonych w urządzenia do wykrywania i niszczenia rakiet z pociskami jądrowymi, na wypadek ataku z terenu państw sprzyjających terroryzmowi. Czy jest Pan(i) za czy też przeciw ulokowaniu na terenie naszego kraju bazy należącej do tego systemu?

(%)

	Jestem za	Jestem przeciw	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	35	54	11	1041
Płeć				
Mężczyźni	47	44	9	497
Kobiety	25	63	12	544
Wiek				
18-24 lat	46	47	6	145
25-34	44	43	13	187
35-44	43	51	5	156
45-54	31	61	8	216
55-64	32	56	12	134
65 lat i więcej	20	62	18	203
Miejsce zamieszkania				
Wieś	30	57	13	389
Miasto do 20 tys.	34	54	11	143
20-100 tys.	36	52	12	205
101-500 tys.	41	53	6	189
501 tys. i więcej mieszk.	45	48	7	116
Wykształcenie				
Podstawowe	28	57	15	302
Zasadnicze zawodowe	39	52	10	271
Średnie	38	53	9	358
Wyższe	38	53	9	110
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	45	49	6	58
Prac. umysł. niż. szczebla	32	57	11	99
Pracownicy fiz.- umysł.	47	50	2	89
Robotnicy wykwalifikowani	50	44	6	92
Robotnicy niewykwalifik.	34	61	5	45
Rolnicy	32	57	11	55
Pracujący na własny rach.	45	47	8	32
Bierni zawodowo				
Renciści	24	60	16	95
Emeryci	23	63	14	246
Uczniowie i studenci	46	48	6	64
Bezrobotni	38	46	16	122
Gospodynie domowe i inni	39	46	15	43
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	39	52	9	163
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	39	55	6	67
sekt. pryw. poza rolnict.	46	47	7	188
prywatnym gosp. rolnym	27	65	8	54
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	33	56	11	106
301-500	40	55	5	148
501-900	32	58	11	240
901-1200	37	52	12	104
Powyżej 1200 zł	51	36	13	88
Ocena własnych war. mater.				
Złe	33	54	13	295
Średnie	33	57	11	462
Dobre	42	49	9	284
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	28	54	18	78
Raz w tygodniu	32	56	12	517
1-2 razy w miesiącu	37	53	10	158
Kilka razy w roku	41	53	7	189
W ogóle nie uczestniczy	48	46	6	98
Poglądy polityczne				
Lewica	27	67	6	148
Centrum	37	54	10	305
Prawica	48	46	6	296
Trudno powiedzieć	25	55	19	289